

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **A. F.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2016, č. j. KUJI 2908/2016, ODSH 1421/2015 Hor, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 5. 4. 2018, č. j. 30 A 40/2016 – 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 1. 2016, č. j. KUJI 2908/2016, ODSH 1421/2015 Hor (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, odboru dopravy (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 19. 11. 2015 č. j. MMJ/OD/9595/2015-14 JID: 187952/2015/MMJ, jímž bylo rozhodnuto, že žalobce spáchal správní delikt provozovatele

vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) tím, že coby provozovatel vozidla tovární značky Škoda Octavia, registrační značky X (dále jen „vozidlo“) nezajistil, aby byly při užití vozidla dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, když neznámý řidič předmětného vozidla dne 30. 3. 2015 v 10:55 hodin na pozemní komunikaci – ul. Smetanova č. p. 6 v obci Jihlava v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nerespektoval dopravní značku B 28 „Zákaz zastavení“ a současně stál vozidlem na chodníku. Za to byla žalobci uložena pokuta ve výši 2000 Kč.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce dne 2. 3. 2016 u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) žalobu, jíž se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) shledal žalobu nedůvodnou a zamítl ji.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[3] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel coby provozovatel vozidla tvrdí, že se nemohl dopustit správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť jednání řidiče nevykazovalo znaky přestupku, jelikož tento jednal v krajní nouzi. Stěžovatel považuje za nesprávné právní posouzení krajského soudu, podle něhož označil řidiče vozidla pozdě, až v průběhu řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, a proto se zjišťování takto následně tvrzených okolností správní orgán prvního stupně správně nevěnoval.

[4] Stěžovatel rozhodnutí správního orgánu vytýká hodnocení přitěžujících okolností a nevyhodnocení polehčujících okolností a následný vliv na určení výměry pokuty. Napadenému rozsudku pak v tomto směru vytýká nesprávné posouzení právní otázky, neboť ten ohledně určení výměry pokuty s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu uzavřel, že není úkolem správních soudů nahradit odbornou dozorovou kompetenci správních orgánů, nýbrž dbát, zda se (s výjimkou institutu moderace) uvážení správního orgánu prvního stupně o výši uložené sankce nevymyká mezím stanoveným zákonem, zásadám logiky apod. Dále stěžovatel namítá, že mu coby přitěžující okolnost bylo přičteno i to, že nesdělil správnímu orgánu jméno řidiče, ačkoli jde o součást skutkové podstaty deliktu provozovatele vozidla. Takový postup by však byl v rozporu se zásadou zákazu dvojího přičítání téhož.

[5] V kasační stížnosti stěžovatel uplatnil i svou dřívější argumentaci o neprokázání skutku. Podle stěžovatele z fotografií obsažených ve správním spise jako podkladů pro rozhodnutí vyplývá, že vozidlo stálo již v působnosti dopravní značky „Parkoviště s parkovacím kotoučem“, a nikoli již v působnosti dopravní značky „Zákaz zastavení“. Dle názoru stěžovatele aproboval krajský soud rozhodnutí, jehož skutkový stav nebyl dostatečně zjištěn. Stěžovateli není zřejmé, jak krajský soud poznal, že by vozidlo mělo pravými koly stát na chodníku. Pouze skutečnost, že v části vozovky jsou jiné dlažební kostky, ještě neznamená, že se jedná o chodník; nadto ani není zřejmé, že by snad byl jakkoli vyvýšen.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že odkazuje zejména na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě, trvá na jeho věcné správnosti. Považuje je souladné s právními předpisy a ztotožňuje se s argumentací krajského soudu v napadeném rozsudku. Navrhuje, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou vadu neshledal.

a. K významu tvrzené okolnosti vylučující protiprávnost

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti předně brojil proti posouzení právní otázky existence a hodnocení okolnosti vylučující protiprávnost krajským soudem, žalovaným i správním orgánem prvního stupně. Podle stěžovatele mělo zjišťování existence takovéto okolnosti vést k závěru, zda jednání řidiče bylo vůbec protiprávní, nikoli k posouzení krajského soudu, že takové zjišťování je ve vztahu ke správnímu deliktu již irelevantní.

[10] Podstata této argumentace tedy brojí proti hodnocení významu, jenž byl správními orgány a krajským soudem připisován stěžovatelově sdělení o identitě řidiče vozidla, podle něhož přestal být řidič osobou blízkou osobě provozovatele až v době po odložení věci podezření ze spáchání řidičova přestupku, a zejména o okolnostech krajní nouze vedoucích takto *ex post* označeného řidiče k zastavení vozidla vytýkaným způsobem (dále jen „sdělení“).

[11] Dle posouzení právní otázky odpovídající této argumentaci v napadeném rozsudku hrálo zásadní roli to, že na označení osoby podezřelé z přestupku bylo ve fázi řízení o správním deliktu provozovatele vozidla již pozdě. Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl v této otázce s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu k závěru, že: „*Po odložení přestupkové věci, tedy v zahájeném řízení o odpovědnosti provozovatele vozidla byla otázka krajní nouze a naplnění jejích podmínek bezpředmětná. Hodlal-li žalobce argumentovat právě okolností vylučující protiprávnost, měl spolupracovat se správním orgánem a sdělit detaily svého příběhu o krajní nouzi již v rámci přestupkového řízení. (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017, č. j.: 3 As 114/2016 – 46).*“

[12] Krajským soudem odkazovaný rozsudek přitom zcela přiléhavě dopadá na stěžovatelem tvrzený význam jeho sdělení, resp. na význam sdělení z hlediska a v době naplnění (subsidiárně konstruované) odpovědnosti provozovatele vozidla. Výše citovaný význam, který krajský soud ve sdělení provozovatele vozidla spatřoval, přitom zcela koresponduje s předchozí ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[13] Již v rozsudku ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016 - 35 se Nejvyšší správní soud k významu a procesním důsledkům subsidiárně pojaté odpovědnosti provozovatele vozidla vyjádřil následovně: „*Stěžovatelem sdělené okolnosti, za nichž řidič vozidlo zaparkoval v rozporu se zákonem, spolu s označením řidiče vozidla by mohly vést k zproštění odpovědnosti řidiče za spáchaný přestupek. K uplatnění těchto tvrzení byl však dán prostor v řízení o přestupku řidiče vozidla a nikoliv v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Stěžovatel byl ve výzvě podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu poučen o možnosti sdělit správnímu orgánu údaje o řidiči vozidla, následně byl předvolán k podání vysvětlení. Do odložení věci (19. 1. 2015) však stěžovatel žádné okolnosti, za nichž k předmětnému jednání došlo a ani osobu řidiče správnímu orgánu nesdělil; pouze odepřel podání výpovědi z důvodu vystavení sebe nebo osoby mu blízké riziku stíhání pro spáchání přestupku. Stěžovatel tak nejprve odpíral součinnost při zjišťování pachatele přestupku a až následně (16. 2. 2015), poté, co byla věc odložena, poskytl správnímu orgánu svá (nová) tvrzení o řidiči vozidla a o okolnostech provázejících řidičovo jednání. V tu dobu však již bylo řízení o spáchání přestupku řidičem vozidla, v němž by mohly mít stěžovatelovy údaje význam, odloženo. Znovu zahájit řízení o přestupku řidiče vozidla poté, co bylo zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, není podle § 125g odst. 1 zákona o silničním provozu možné; (...)*

Pro založení odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt je sice podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu nutné, aby porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle zákona o silničním provozu, toto ustanovení však nelze vykládat tak, že jsou správní orgány v řízení o správním deliktu povinny zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla. Pro splnění podmínky podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu proto postačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku.“

[14] Stejným způsobem judikoval ohledně významu *ex post* tvrzené okolnosti vylučující protiprávnost Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 As 324/2016 - 46. Podle tohoto rozsudku: „[Ž]*alovaný a krajský soud tak správně stěžovatelku upozornili, že v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla se posuzuje naplnění jiné skutkové podstaty než v případě přestupku řidiče. NSS souhlasí se závěrem krajského soudu, že byla respektována subsidiarita odpovědnosti provozovatele vozidla vůči odpovědnosti řidiče za přestupek, jak ji formuloval NSS ve svém rozsudku ze dne 26. 11. 2014, čj. 1 As 131/2014-45. Při projednávání správního deliktu provozovatele vozidla se tak nelze podrobně zabývat naplněním skutkové podstaty přestupku řidiče – tato věc byla totiž odložena. Přesně o takový postup se však stěžovatelka svými kasačními námitkami snaží, přestože je formuluje tak, aby mířily na naplnění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla. NSS přitom v rozsudku ze dne 28. 11. 2016, čj. 8 As 156/2016-35, výslovně uvedl, že správní orgány nejsou povinny v řízení o správním deliktu zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče, ale pro splnění podmínky podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu postačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku.*“ Na tomto místě lze dodat, že takový závěr platí zcela nepochybně za situace, jako je ta stěžovatelova, kdy ze spisu není patrna existence žádných okolností, které by mohly být hodnoceny jako okolnosti vylučující protiprávnost.

[15] Ve světle tohoto ustáleného právního názoru Nejvyšší správní soud v právě projednávané věci hodnotil způsob, jakým se správní orgány obou stupňů, resp. krajský soud, vypořádaly právě s tím sdělením provozovatele vozidla, se kterým přišel až v době

procesního stádia projednávání podezření ze spáchání jeho vlastního správního deliktu. Stěžovatel vůbec poprvé *ex post* namítal existenci krajní nouze vylučující odpovědnost za přestupek řidiče vozidla až v průběhu řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, tj. po zastavení řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku řidiče vozidla.

[16] Stěžovatelovo sdělení, které je v podstatě jen tvrzením o existenci okolností krajní nouze, bylo poprvé uplatněno až v procesní situaci, kdy bylo jeho jediným účelem znevěrohodnit naplnění předpokladů přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla. Účelovost argumentace ohledně existence krajní nouze řidiče je v kontextu přezkoumávaného správního řízení zřejmá rovněž z toho, že stěžovatel v době před tím, než v rámci své obhajoby uvedl svou argumentaci ohledně existence krajní nouze vedoucí řidiče vozidla k jednání popsanému ve výroku prvostupňového rozhodnutí, již odepřel ve věci objasnění spáchání téhož skutku výpověď s tím, že by jejím provedením vystavil sebe nebo osobu sobě blízkou riziku postihu v řízení trestního charakteru. Pokud by totiž následná argumentace stěžovatele ohledně stavu krajní nouze řidiče vozidla coby okolnosti vylučující protiprávnost skutku byla pravdivá, nemohlo by současně být opodstatněné jeho předchozí odepření výpovědi. Poskytnutím výpovědi, která by již zahrnovala argumentaci ohledně existence krajní nouze řidiče, by totiž stěžovatel nemohl vystavit ani sebe ani osobu sobě blízkou (tedy řidiče vozidla) jakémukoli riziku postihu jednoduše proto, že by v takovém případě již jeho výpověď prokazovala okolnost vylučující protiprávnost trestaného skutku. Pokud by tedy argumentace stěžovatele ohledně stavu krajní nouze řidiče byla pravdivá, nemohlo by současně existovat žádné riziko postihu v řízení trestního charakteru a stěžovatel by nemohl mít skutečný důvod pro odepření výpovědi. To se však v tomto případě nestalo.

[17] Stěžovatelem rozporované posouzení krajského soudu v napadeném rozsudku: „*Hodlal-li žalobce argumentovat právě okolností vylučující protiprávnost, měl spolupracovat se správním orgánem a sdělit detaily svého příběhu o krajní nouzi již v rámci přestupkového řízení.*“ pak z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vychází a je s ní zcela souladné. Proto v tomto směru není kasační stížnost důvodná.

b. K otázce neprokázání skutku

[18] Stěžovatelova kasační argumentace ohledně neprokázání trestaného skutku směřuje dvojím směrem. Namítá, že z obsahu správního spisu jasně nevyplývá, že by vozidlo stálo ještě v působnosti dopravní značky „Zákaz zastavení“, a dále ani to, že by vozidlo mělo pravými koly stát na chodníku.

[19] Krajský soud ohledně těchto výtek dospěl k následujícímu závěru: „*V případě žalobce se jedná o záznam, kterým bylo podáno oznámení o přestupku. Jeho součástí jsou i výše zmíněné fotografie na č. l. 4 a 5 správního spisu, které byly v řízení o správním deliktu provedeny jako důkaz. O místě a čase provedení byl žalobce i jeho zmocněnec předem řádně informován, avšak ani jeden se nedostavil. Soud je přesvědčen, že správní orgány dostály své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o jiném správním deliktu (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, čj. 10 As 24/2015-71, publikované pod č. 3577/2017 Sb. NSS).*“

[20] Pokud se týká stěžovatelovy argumentace, že ze správního spisu nevyplývá, že by vozidlo stálo v působnosti dopravní značky „Zákaz zastavení“, Nejvyšší správní soud souhlasí s posouzením krajského soudu, jelikož z fotografií na č. l. 4 a 5 správního spisu je zřejmé současně několik okolností. Vozidlo stojí za počátkem působnosti dopravní značky „Zákaz zastavení“ a současně žádná další dopravní značka se v prostoru mezi počátkem působnosti dopravní značky „Zákaz zastavení“ a přední částí vozidla nenalézá. Z fotografií na č. l. 4 a 5 správního spisu jasně vyplývá, že se v prostoru mezi počátkem působnosti dopravní značky „Zákaz zastavení“ a přední částí vozidla nenalézá ani nosná část (kovový sloupek) dopravní značky „Parkoviště s parkovacím kotoučem“. Z těchto fotografií je naopak současně dobře patrné, a to bez jakýchkoli pochybností, že dopravní značka „Parkoviště s parkovacím kotoučem“ má počátek působnosti až za přední částí vozidla, a vozidlo se tudíž nalézá ještě v působnosti dopravní značky „Zákaz zastavení“.

[21] Ze správního spisu dále není dle stěžovatele zřejmé, že by vozidlo mělo stát pravými koly na chodníku, jelikož fakt, že část vozovky, která je odlišně vydlážděna, ještě neznamená, že se jedná o chodník, nota bene není-li tato část komunikace ani vyvýšena. K této kasační argumentaci odkazuje Nejvyšší správní soud na svůj dřívější rozsudek ze dne 11. 9. 2013, č. j. 1 As 76/2013 – 27, podle něhož: „*Tak jako není v zákoně o silničním provozu definován pojem chodec, vozidlo či křižovatka, je nutné rovněž výraz chodník chápat shodně jako v běžném životě: chodníkem bude část ulice nebo silnice určená pro pěší zřetelně oddělená od ostatní komunikace (zpravidla vyvýšeným obrubníkem), která často lemuje zástavbu, resp. oplocení pozemku, na straně jedné a ostatní komunikaci na straně druhé. (...) Odlišná struktura dlažby v místě zastavení vozidla, ohraničená obrubníkem lemujícím vozovku, byť toliko zasazeným v úrovni okolní dlažby, mu musela signalizovat, že parkuje na chodníku. Není pochyb o tom, že různorodá dlažba a její uspořádání na předmětném místě byla vysvětlitelná právě odlišným funkčním využitím chodníku a ostatní komunikace, nikoliv pouze estetickým uspořádáním dlažby na náměstí, jak konstatoval krajský soud.*“

[22] V právě přezkoumávaném případě má Nejvyšší správní soud za to, že skutkové okolnosti jsou téměř identické, neboť v místě stání vozidla je z fotografií na č. l. 4 a 5 správního spisu zřetelné oddělení částí ulice po obou stranách vozovky určených pro pěší, a to jak zcela odlišnou dlažbou a jejím uspořádáním, tak zřetelným ohraničením masívními obrubníky po obou stranách ulice. V kontextu těchto skutkových okolností je pak (mimochodem tu zcela zřetelná) míra nestejnoměrného vyvýšení obrubníků podružná, neboť ta se mění v průběhu životnosti komunikace a jejích jednotlivých úseků.

[23] Stěžovatelovy námitky ohledně nedostatečně zjištěného skutkového stavu jsou proto nedůvodné.

c. K otázce sankce

[24] Podle stěžovatele správní orgán prvního stupně nesprávně hodnotil coby přitěžující okolnost fakt, že se rozhodl nesdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku, jelikož tak konkludentně dává najevo, že protiprávní jednání řidiče svého vozidla toleruje. V důsledku toho se jedná o dvojí přičítání téhož k tíži stěžovatele, jelikož jde o součást skutkové podstaty podle § 125f zákona o silničním provozu.

[25] Krajský soud se v intencích vymezených žalobními body vyjádřil k podstatě této námitky v odůvodnění napadeného rozsudku následovně (zvýraznění doplněno): „*(...) Žalobci byla uložena pokuta 2 000 Kč, tedy uprostřed zákonem stanoveného rozmezí. Žádné polehčující okolnosti správní orgán prvního stupně neshledal, naopak přihlédl k tomu, že žalobce již byl jednou za stejné protiprávní jednání trestán. (...) Soud je přesvědčen, že odůvodnění výše pokuty správními orgány je dostačující a vyhovuje shora stanoveným požadavkům. Pokuta byla stanovena v zákonem stanoveném rozpětí a její výše byla řádně odůvodněna.*“

[26] Krajský soud k tomuto závěru dospěl při přezkumu zákonnosti všech úvah správního orgánu uvedených v rozhodnutí prvního stupně ohledně určení výměry pokuty, mezi nimiž byla i výše uvedená úvaha o významu nesdělení totožnosti řidiče vozidla. Nejvyšší správní soud sdílí hodnocení krajského soudu. Z odůvodnění uvedeného v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se totiž podává, že jedinou přitěžující okolností, která měla vliv na určení výměry pokuty (*„je třeba pohlížet přísněji*“), byla recidiva stěžovatele.

[27] Se stěžovatelem lze jistě souhlasit v tom směru, že nesdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle § 125h odst. 3 zákona o silničním provozu nemá jiný význam z hlediska zákona o silničním provozu než jako (objektivní) součást naplnění předpokladů pro uplatnění subsidiární odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt a že mu tedy nemůže být přičítáno k tíži v rámci úvah o zostření trestu v podobě vyšší výměry pokuty. Pokud správní orgán prvního stupně zahrnul do odůvodnění svého rozhodování o výši pokuty i výše uvedenou úvahu o konkludentnosti a významu projevu stěžovatele, pak má Nejvyšší správní soud za to, že jde o nepříliš zdařilou původní úvahu správního orgánu o subsidiaritě odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt vůči odpovědnosti řidiče vozidla za přestupek. Z odůvodnění ohledně určení výměry pokuty se přitom nepodává, že by se takováto úvaha projevila jako přitěžující okolnost, proto nemohla být ani výrazem dvojího přičítání téhož jednání k tíži stěžovatele.

[28] Ohledně dílčí kasační námitky, že v době rozhodování krajského soudu již platil zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „nový zákon o přestupcích“), který nabyl účinnosti dne 1. 7. 2017 a který umožňuje mimořádně snížit dolní hranici pokuty na jednu pětinu, nebo úplně upustit od uložení trestu, uvádí Nejvyšší správní soud následující. K uvedené legislativní změně došlo v průběhu řízení před krajským soudem, který ve věci rozhodl dne 5. 4. 2018. V právě posuzované věci tak došlo k situaci, kdy krajský soud rozhodoval o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o vině a trestu za přestupek v situaci, kdy zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí zrušen. Za těchto okolností je krajský soud povinen, jak vyslovil rozšířený senát v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 – 46, přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle nějž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.

[29] V projednávaném případě stěžovatel namítá, že z hlediska možné aplikace výjimky ze zásady zákazu pravé retroaktivity ve prospěch pachatele nebyla krajským soudem explicitně vyhodnocena možná aplikace jednotlivých ustanovení § 43 a § 44 nového zákona o přestupcích. Nejvyšší správní soud má přitom za prokázaný stav věci, který

krajský soud přezkoumával a z něhož bylo nutné vycházet i ve vztahu k úvahám o tom, zda je právní úprava § 43 a § 44 nového zákona o přestupcích příznivější než ta, kterou aplikovaly správní orgány.

[30] Zjištěný stav věci pak použitelnost některých ustanovení namítané pozdější právní úpravy přímo vylučuje. Tak je tomu v případě § 43 odst. 1 nového zákona o přestupcích, jelikož byl stěžovatel trestán za jediný správní delikt, i v případě § 44 odst. 1 písm. b) a d) nového zákona o přestupcích, jelikož pokuta není stěžovateli ukládána ani za pokus přestupku, ani v situaci, kdy by stěžovatel spáchal správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu při odvracení útoku nebo jiného nebezpečí.

[31] U zbývajících ustanovení namítané pozdější právní úpravy pak zjištěný stav věci znemožňuje jejich užití. V důsledku recidivy stěžovatele je podobně opodstatněná i úvaha, že nelze očekávat nápravu stěžovatele, pokud by mu v posuzovaném případě byla uložena pokuta v částce nižší, než je dolní hranice sazby pokuty ve smyslu § 44 odst. 1 písm. a) nového zákona o přestupcích. Tím spíše pak recidiva stěžovatele opodstatněně vede i k úvaze o tom, že samotné projednání věci se současným úplným upuštěním od uložení pokuty ve smyslu § 43 odst. 2 nového zákona o přestupcích nepostačí k jeho nápravě.

[32] Pokud se pak jedná o otázku, zda by právní úprava § 44 odst. 1 písm. c) nového zákona o přestupcích, podle níž by pokuta v rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby byla vzhledem k poměrům stěžovatele nepřiměřeně přísná, pak Nejvyšší správní soud podotýká následující. Aby byla dána nutnost použití této pozdější právní úpravy nového zákona o přestupcích, muselo by ze zjištěného skutkového stavu v právě projednávané vyplývat, že i výše pokuty na samé dolní hranici sazby by byla vzhledem k poměrům stěžovatele nepřiměřeně přísná, a výměra pokuty by tedy měla být určena v částce nižší, než 1500 Kč. V průběhu správního řízení o přestupku ani v průběhu soudního přezkumu však ze zjištěného stavu věci ani ze žádné procesní aktivity stěžovatele nevyšlo najevo, že by i částka ve výši 1500 Kč byla vzhledem k poměrům stěžovatele nepřiměřeně přísná. To ostatně nenamítá ani stěžovatel v kasační stížnosti, jíž se mj. domáhá toliko uložení pokuty „*na samé dolní hranici zákonného rozmezí, tj. 1.500 Kč*“. V daném případě by tedy právní úpravu § 44 odst. 1 písm. c) nového zákona o přestupcích vůbec nebylo možné aplikovat.

[33] Za situace, kdy nový zákon o přestupcích obsahuje kritéria pro upuštění od uložení správního trestu, resp. kritéria pro mimořádné snížení výměry pokuty, jež vzhledem ke zjištěnému stavu věci nemohla být v posuzovaném případě naplněna, Nejvyšší správní soud uzavírá, že zde není namítaná pozdější právní úprava nového zákona o přestupcích pro stěžovatele výhodnější, jelikož by její aplikace nebyla na posuzovaný případ vůbec možná. Nebylo proto ani nutné, aby se krajský soud k případnému použití pozdější právní úpravy § 43 a § 44 nového zákona o přestupcích zabýval.

[34] Z výše uvedených důvodů tedy žádná z uplatněných výtek podřaditelných pod kasační důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) či b) s. ř. s. nebyla ze strany Nejvyššího správního soudu shledána důvodnou.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[35] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené závěry zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. věty poslední.

[36] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl v tomto řízení o kasační stížnosti úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v souvislosti s tímto řízením nevznikly náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. dubna 2019

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu